

sdp IV. kadın konferansı erkek, devlet şiddetine karşı susmuyoruz!

PARTİ İÇİ KRİZ VE KADIN POLİTİKALARIMIZ

2007 Nisan ayında başlayan parti içi kriz bugün değin politik ve örgütsel hayatımızı derinden etkilemiştir. Partinin çeşitli düzlemlerinde etkili olan kriz en çok kadın politikalarımıza ve kadın örgütlülüğümüze zarar vermiştir. Bugüne dek çeşitli vesilelerle bu krizin başlamasında tetik rolü üstlenen cinsel taciz başvuruları ve izleyen süreç hakkında konuştuk, ancak sağlıklı bir değerlendirme imkânı bulamadık. Bu sorunu tartışarak aşmadığımızdan olsa gerek ki, kadın politikalarımız ve kadın örgütlenmemiz ciddi bir tıkanıklık içine girdi.

Bugün bir politik ve örgütsel yenilenme anlamına da kadın konferansımızda bu meseleyi tüm boyutlarıyla ele aldık. Eleştirel ve özeleştirel bir yaklaşımla sağlıklı bir değerlendirme yaptık.

Bu değerlendirmeler ışığında; Gerek iki sene önce, gerekse geçtiğimiz ay partiden ayrılanların bu süreçte sorunlu davrandığını düşünmekle birlikte bugün bu partide politika yapma kararlığı gösteren kadınlar olarak çubuğu kendimize bükmeye ihtiyacımız var. Bu sorunu özeleştirel bir yaklaşımla ele almayı, sürecin yarattığı tahribatı bilince çıkarmak ve aşma iradesini ortaya koymak için zorunlu görüyoruz. Bu yöntemle, örgütsel krizin bir boyutu olarak yaşadığımız ve ayrıştıramadığımız cinsel taciz krizinde sorunların girdabında boğularak çeşitli örgütsel refleksler göstermemiz ve gerekli inisiyatifli koyamamamız bizim için temel sorundur. Ancak, hatalarımızı ikircimsiz olarak tespit etmek, onları bilince çıkarmak ve aşma iradesini ortaya koymak, kadın mücadelemizde örgütlülük düzeyimizi yükseltmek ve partide cinsiyetçilikle hesaplaşmak anlamına da gelmektedir.

Bu nedenle, özeleştirelin önümüzü açacağına inanıyor ve ardından çeşitli süreçleri önümüze koyarak yaşananlardan örgütlenerek çıkmayı hedefliyoruz. Buradan hareketle, birçok adım için geç kalmış olmakla birlikte, hala bu süreçten dersler çıkarabileceğimizi, önümüze kimi görevler koyarak bilincimizi ve örgütlülük düzeyimizi arttırabileceğimizi düşünüyoruz. Tüm bu yaşananları göz önünde bulunduran biz SDP'li kadınlar bugün o veya bu sebeple sürecin bu şekilde yaşanmasına neden olan hatalarımızı tespit ediyor ve aşağıdaki noktalarda kendi payımıza özeleştireli veriyoruz.

1. Öncelikle cinsel taciz sorununu parti içi krizden ayrıştırarak kendi mecrasında çözme iradesini gösteremediğimiz için,

2. Partide kadın dayanışmasını tesis etmek için örgütlülüğümüz oranında ısrarcı olamadığımız, örgütlü bir kadın duruşu sağlayamadığımız için,

3. Beyanda bulunan kadınların adının çirkin bir biçimde tartışılmasına, spekülasyonlar üretilmesine yüksek sesle karşı çıkamadığımız için,

4. Tüzük ihlallerine, kadınların adlarının deşifre edilmesine karşı kararlı bir protesto sergileyemediğimiz, konferans kararlarımızın ısrarcı bir takipçisi olamadığımız için,

5. Konferans kararlarımızı boşa düşüren sorunlu disiplin kurulu kararları / görüşlerini kadın kazanımlarımız ışığında değerlendirip, eleştiremediğimiz için,

6. Bugüne dek etraflı ve açık bir tartışma yürütemediğimiz için,

7. Parti kongresinde, hakkında cinsel taciz suçuyla yaptırım süreci yarım kalmış bir kişiyi kapsayan geri çağırma kararı ve bu kişinin mektubunun okunması karşısında bir kadın tepkisi örgütleyemediğimiz için,

8. Kadın kazanımlarımızın karma politikanın iktidar hırsı uğrunda harcanmasına tüm bu hatalarla aslında biz de zemin hazırladığımız için

9. Sürece usulsüz bir biçimde müdahil olan tarafları ve özellikle de erkeklerin yaklaşımını mahkum etmekte eksik kaldığımız için özeleştireli veriyoruz.

Tüm bu tespitlerden hareketle ve bir kez daha böyle bir sorunun yaşanmasının önüne geçilmesini temenni eden konferansımız,

1. Öncelikle, parti içi kriz ve kadın politikalarımız ekseninde özeleştirel yaklaşımın benimsenmesini sürecin ve yapılan hataların bilince çıkarılarak aşılması için gerekli görür.

2. Sürecin bu biçimde yaşanmasına neden olan erkek egemen tarzı ve erkeklerin sürece müdahale etme biçimini mahkum eden 3. kadın konferansı kararımızın bir kez daha altını çizer.

"Toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılık, kadınların hayatlarının her alanında devam ettiği ölçüde, cinsiyetçiliğe karşı mücadelemiz de devam edecektir. Bu mücadelenin somut adımları içinde bizim için belirleyici olan erkek egemenliğinin aşındırılması ve kadınların mücadele içinde güçlenerek çıkmasıdır. Bunun yolu ise, kadınlar arasında dayanışmacı ilişkiler tesis etmekten, örgütlülüğü yükseltmekten geçer.

Kuşkusuz, sosyalist erkekler de bu egemenlikten başışık olmadığından, parti içinde de cinsiyetçilikle karşı karşıya gelmemiz söz konusu olmaktadır. Sosyalist erkekler, zaman zaman bu cinsiyetçiliğin uygulayıcısı olurken, zaman zaman da kadınların yaşadığı sorunlara müdahale etmeye çalışmakta, öğreten, emreden, yönlendiren, kendi iktidarlarını pekiştiren bir araç olarak kadın mücadelesini kullanmaktadırlar. Kadın sorunu karma politikanın iktidar mücadelesi içinde kolaylıkla harcanabilmektedir. Bunun sonucunda da, kadınlar karşı karşıya getirilmekte, rekabet körüklenmektedir. Açık ki, bu yaklaşımla kadınların kazanması olası değildir. İhtiyacımız olan kendi sözümüzü örgütlemek, dayanışma içinde güçlenmektir. Parti içinde yaşadığımız kriz, bu durumun somut bir örneğidir.

Yaşadığımız pratik bize erkek egemen dil ve tarzın kadınlar arasında da hakim olabildiğini bunun da yine

SDP IV. Kadın Konferansı, 24-25 Ekim 2009 tarihlerinde çeşitli illerden 65 kadının katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirildi. Konferansımız öncelikle, yıllardır birlikte mücadele ettiğimiz ve bugün cezaevinde bulunan DÖKH'li, KESK'li tüm tutuklu kadınları selamladı, kadın yoldaşlarımızın serbest bırakılmasına dair taleplerini yineledi. Konferans Sonuç Metninden bölümler yayınlıyoruz.*

kadınları hedef aldığını gösterdi. Konferansımız maruz kaldığımız cinsiyetçilikle mücadele ederken bu erkek egemen dil ve tarza düşmememiz gerektiğine işaret eder.

Kadınların bölünmesi, yalnızca erkek egemenliğinin çıkarıdır. Kadınların bölünmekten hiçbir ortak çıkarı olamaz. Bu sebeple, konferans, kendi cinsiyetçiliğini sorgulamadan, kendi cinsiyetçiliğiyle yüzleşmeden sürece dahil olan erkeklerin egemen yaklaşımlarını mahkum eder ve tüm kadınları cinsiyetçiliğe, erkek egemenliğine karşı ortak mücadeleye çağırır.

Buradan hareketle konferans, cinsiyetçiliğe karşı somut bir kadın dayanışmasının tesis edilebilmesi için partinin çeşitli organlarında bir arada çalışma yürüten kadınların cinsiyetçiliği nasıl deneyimlediklerini tartışabileceği mekanizmalar oluşturmasını hedefler. Erkek üyelerin de kendi cinsiyetçiliklerini tartışmaları gerektiğinin altını çizer."

3. Beden politikaları ve kadınların karma politika müdahil olması konusunda bir yetersizlik, eksiklik tespit eder. Bu yetersizliğin uygulamada aşılması için parti içinde kadın koordinasyonlarının işleyişini sağlamak ve kadınların örgütlülük düzeyini arttırabilmeleri için beden politikaları üzerine tartışmalar yürüten atölyeler, çalışma grupları oluşturulmasını hedefler.

4. Sürecin değerlendirilmesini aynı zamanda bir eğitim süreci olarak ele alır. Partide, karma olarak bu konuyla ilgili eğitim çalışmaları yapılmasını önüne bir görev olarak koyar.

5. Parti içinde kadın politikalarımızı anlatan broşürler yayınlamayı karar altına alır.

6. Kadınların bu konuda etraflı bir değerlendirme yapmasının ardından partinin de yaklaşan kongre-konferans sürecinde bir iç değerlendirme sürecini önüne koyması için bir çalışma başlatmayı kararlaştırır.

7. Kadına yönelik yaptırım gerektiren konularda, suçlanan kişinin istifa etmesinin önüne geçen bir tüzük değişikliğini önerir.

8. Kadına yönelik yaptırım gerektiren konularda disiplin süreçlerinde, kadın denetiminin faydalı olacağını tespit eder. Bu noktada, kadın koordinasyonlarının sürecin takipçisi olması yönündeki 2. kadın konferansı kararının bir kez daha altını çizer. Buna ek olarak, disiplin kurullarına görüş belirtmek üzere kadın koordinasyonlarının danışmanlık yapmasını karar altına alır.

ÖRGÜTLENME

İki yılı aşan bir süredir devam eden Parti içi kriz özellikle de cinsel taciz boyutuyla birlikte parti içinde ve dışında cinsiyetçilikle mücadelemizi sekteye uğratmış, kazanımlarımızın heba edilmesine yol açmış, kadın örgütlülüğümüzü geriletmiş, kadın politikalarımızı tıkanıklığa uğratmıştır. 4. Kadın Konferansımız bu bağlamda kadın örgütlülüğümü-

zü güçlendirmeyi önüne birincil görev olarak koyar. Parti içinde ve dışında cinsiyetçilikle mücadeleyi öncelikli hedefi olarak belirler ve önceki kadın konferanslarında buna dair almış olduğu kararlara ve perspektife bağlı olduğunun bir kez daha altını çizerek. Bu bağlamda, kadınların erkeklerden ve erkek egemenliğinden bağımsız bir mücadele hattı örebilecekleri bağımsız kadın örgütlenmeleri içinde olmalarını destekler.

KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE CİNSİYETÇİLİK

Hayatımızı kuşatan militarist politikalar ve ekonomik krizin de etkisiyle kadına yönelik şiddetin tüm toplumsal kesimlerde tırmandığını görmekteyiz. Kadınlar gerek kamusal alanda gerekse özel alanda ağır fiziksel, ekonomik, psikolojik şiddete ve cinsiyetçiliğe maruz kalıyor. Programımızda ve kongre kararlarımızda çizdiğimiz hat doğrultusunda kadına yönelik şiddet ve cinsiyetçilikle mücadelemizi faaliyet programı ve süreğen kampanyalar oluşturarak, bunları dışımızdaki kadın kurtuluş mücadelesi dinamikleriyle ortaklaştırarak aktif kılmalıyız.

Öte yandan parti içinde kriz nedeniyle zayıflayan örgütlülüğümüz ve kadın kazanımlarımızın gerilemesi dolayısıyla parti içinde de erkek egemenliğinin ve cinsiyetçi tutumların arttığı gözleniyor. Cinsel taciz krizinde yaşadığımız süreçten de özeleştiril bir ders çıkararak parti içinde de geleceğimizi emeğimize bedenimize kimliğimize sahip çıkma perspektifimizle yeniden inşa etmeliyiz.

KADIN BARIŞ HAREKETİ İÇİN

Bizler 85 yıldır uygulanan asimilasyon politikaları ve 25 yıldır devam eden bir savaşta, silahların gölgesinde, tankların, hava saldırılarının, sınır içi ve dışı operasyonların tanığı ve mağduruyuz. Savaş sadece sıcak çatışmalarda mı? Bize rağmen devam etmekte olan bu savaş yaşamımızın tam içinde. Tacizle, tecavüzle, şiddetle, yoksullukla, fuhuşla, zorunlu göçle ve şovenizmle gösteriyor kendini. Bu savaşın bir adı ölüm oluyor diğer yanı Mardin'de olduğu gibi katliamlar. Bir yanı göç oluyor diğer yanı hayatımızın her yerine sirayet eden itaat etme kültürü. Kürt halkının demokratik talepleri yıllardır görmezlikten gelinirken, barış talepleri silahla yarınlanırken, bizler militarizmin kandan beslenen gücüyle her geçen gün daha da tutsaklaşıyoruz.

Savaş ve militarizm hayatımızı bu denli kuşatmışken, bedenlerimiz ve kimliklerimiz tutsak edilirken barış sürecinin örgütlenmesi, önümüzde duran önemli bir görevdir. Ama burada "Nasıl bir barış istiyoruz" ve "Bu süreç nasıl örgütlenecek" soruları çok özel bir öneme sahip.

Buradan hareketle, konferansımız,

1. SDP'li kadınlar'ın barış sürecinin ve kadınların savaşa dair deneyimlerinin ve taleplerinin örgütlenmesi için farklı kesimlerden kadınların barış gündemi etrafında bir araya gelmesini önemser, bu çalışmalar içinde yer alır ve bir kadın barış hareketinin oluşturulması doğrultusunda çalışma yürütür.

2. Kadınlar için özel bir öneme sahip olan anadil hakkı ve anadilde eğitim hakkını savunur ve bu noktada her düzeyde eylemlilikler örgütler.

3. Kadınlar savaş dönemlerinde tecavüz, işkence tarzında bedensel ve psikolojik şiddete maruz kalmakta, göçe ve mülteciliğe zorlanmaktadır. SDP'li kadınlar, savaş nedeniyle göç etmiş kadınlar için ya da farklı etnik köken ya da azınlık kadınlara danışmanlık ve kültürlerini geliştirme merkezlerini yerel yönetimler sağlaması gerekliliğini savunur.

4. SDP'li kadınlar savaş süresi boyunca kadına yönelik suçların görünür olması, suçların cezasız kalmaması için çalışma yürütür. Bu doğrultuda bir toplumsal bellek oluşturulması için işlenen kadına yönelik suçların araştırılmasını, failerin yargılanmasının sağlanmasına dönük adımları destekler. Bununla ilgili sürecin takipçisi olur.

ANAYASA VE KADINLAR

TC Anayasası 1982 yılında oluşturulmuş bir darbe anayasasıdır. Bu anayasa Türk, Sünni, "erkek", sermayeden yana ve militarist bir anayasadır. SDP'li kadınlar tek tek anayasadaki bu beş öğeyi geriletken ya da değiştirmeyen bir anayasa tartışmasına karşı çıkar.

82 anayasası vatandaşlığı "erkek kardeşlerin" eşitliği kapsamında ele alan erkek egemen bir anayasadır. Kadınları "anne, eş" kimliğiyle tanımlamakta ve kadınları çocuklar, yaşlılar, engellilerle de dahil olmak üzere korunacaklar statüsüne indirgemektedir. Anayasada kadınların toplumsal cinsiyetleri nedeniyle ezilmelerine değinilmemektedir.

SDP'li kadınlar anayasa tartışmalarında bu cinsiyetçiliği gözler önüne seren çalışmalar yanı sıra nasıl bir anayasa noktasında kadınlar cephesinden talepleri aşağıdaki çerçevede geliştirir.

Hedef kadınları da kapsayan sözde değil gerçek anlamda demokratik, özgürlükçü ve eşitlikçi bir anayasa olmalıdır. Anayasa cinsiyet, cinsel yönelim, medeni hal gibi nedenlerle her türden cinsiyet ayrımcılığını yasaklamalı, kadınlara karşı suçlar kavramı oluşturulmalıdır. Kapitalizmin ekonomik, politik ve toplumsal alanlarda kadınların cins olarak ezilmesi üzerinde kurulan özel alan ve kamusal alan ayrımıyla kadınların emeklerine, bedenlerine ve kimliklerine el konulmasına dair cinsiyetçi yaklaşımı anayasal düzenlemelerle geriletilmelidir. Kadınların toplumsal bir grup olarak ezilmişliği gözetilmelidir. Anayasa, kadınların erkeklerle eşit yurttaşlar olabilmesinin koşulu olarak yurttaş erkeklerin binlerce yıldır gaspettiği hakların kadınlar lehine eşitlenebilmesi için ekonomik, politik ve toplumsal alanda her düzeyde pozitif ayrımcılık ve kota uygulanmasını içermelidir.

Anayasa, farklı kimlik ve dilleri güvence altına almalıdır. Ancak bu sayede, militarizmin tüm toplumsal yaşama sirayet eden dokusunu geriletmenin ve farklı kimliklerden kadınların kendilerini ifade etme mekanizmalarını yaratmalarının yolu açılabilir

EKONOMİK KRİZ VE NEO LİBERAL POLİTİKALAR KARŞISINDA KADINLAR

Neo-liberal politikaların yaşamın her alanında egemen kılınmasıyla kapitalizm yeni bir ekonomik krizin içinde kendini bulmuştur. Zaten yıllardır sürdürülen neo-liberal politikalar işçi sınıfının kazanımlarını yok etmiş ve toplumlarda büyük boyutlu yoksullaşmaya yol açmışken, üstüne bir de ekonomik krizin etkileri eklenince tüm bu olumsuzluklar katmerlenmiştir.

Kadınların neo liberal politikalarından ve ekonomik kriz süreçlerinden erkeklerden çok daha fazla ve çok daha farklı etkilendiği bilinen bir gerçek. Bu dönemde de yaşadığımız her ekonomik krizde olduğu gibi biz kadınların daha çok işsiz kaldığı, daha ucuza çalıştırıldığı, daha çok enformel sektöre mahkum edildiği, daha çok yoksullaştığı ortada. Diğer bir boyutuyla sendikal mücadelede de kadınların geriletilmeye çalışıldığı görülüyor. Sendikal mücadele yanı sıra kadın mücadelesi de yürüten kadın aktivistler tutuklanıyor. Bir yanı sıra sendikalar içinde de kadın örgütlülükleri sekteye uğratılmak isteniyor. Tutuklamalarla sendikalarda Türk Kürt kadın ayrımı gündeme getirilerek şovenizm hayata geçirilmeye çalışılıyor. Bu da sendikalarda Kürt ve Türk kadınlarının birlikte mücadele ettiği kadın örgütlülüklerine zarar veriyor. Öte yandan kadın işçiler birçok işyerinde greve giden ağırlıklı kesimi oluşturuyor. Kadın hareketinden de aldığı destekle cinsiyetçiliğe karşı talepleriyle bu grevlerden bir kısmı kazanımla sonuçlanıyor.

Buradan hareketle konferansımız,

1. Önümüzdeki dönem ekonomik krizin kadınlar üzerindeki etkileri doğrultusunda bir eylem programı oluşturmayı ve kampanyalar önüne koymayı karar altına alır. Bu faaliyet planı doğrultusunda SDP'li kadınlar, işçi kadınlar arasında örgütlenmeyi, uygun araçlar yaratarak sınıf içinde kadınlarla gelişmiş bağlar kurmayı hedefler.

2. Tutuklu olan sendikal mücadeleden kadın arkadaşlarımızla ve grevde olan kadın işçilerle tam bir dayanışma içinde olacağını beyan eder.

* SDP IV. Kadın Konferansı Sonuç Metnine tam metin olarak <http://www.sdp.org.tr/belge/4konfkad.htm> adresinden erişilebilir.